

SÜG-Press

---

3. detsember 2013 - Mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea - Number 400

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

K 04.12

09.45 4.-6. klasside aritmeetikakonkursi finaal

10.45 7.-9. klasside aritmeetikakonkursi finaal

11.45 10.-11. klasside aritmeetikakonkursi finaal

14.00 Juhtkonna koosolek

15.00 Metoodikanõukogu koosolek

Sisekergejõustikuvõistlused

15.00 Võõrkeelte ainekomisjoni koosolek

Aritmeetikakonkursi finaal

19.00 Õpilasesinduse jõulupidu

N 05.12

MK Koidulauliku konkurss

Matemaatika kooliolümpiaad PK

Üle-euroopaline õiglase šokolaadi päev

R 06.12 MK P4äkapikuturniir korvpallis

5.-7. kl Kihelkonna PK

Saksa keele olümpiaadi piirkonnavor

L 07.12

MK Sisekergejõustiku MV
Informaatikaolümpiaadi eelvoor

P 08.12

Matemaatika talvine lahtine võistlus

E 09.12

09.00-12.00 10abc "Noortelt noortele"

10.45 Klassivanemate koosolekud

14.00 Direktsiooni koosolek

15.50 Õpilasesinduse koosolek

T 10.12

20.00 Nostalgiaõhtu

K 11.12

15.30 Klassijuhatajate nõupidamine

N 12.12

8.10 Mälestuspäev

16.00 Gümnaasiumi mälumäng IV voor

Ül. Koidulauliku konkurss

Ujumise meistrivõistlused 5.-12. kl

R 13.12

18.00 Algklasside jõulukontsert

L 14.12

09.00 Aula kaunistamine jõuludeks

Geograafiaolümpiaadi piirkonnavor

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

K 04.12 Merike Kuldsaar. Geograafiaõpetajate sügispäevadest

N 05.12 Direktsiooni info

R 06.12 Triino Lest. Lend 2020

E 09.12 Viljar Aro

T 10.12 Anni Väli. Videod koolis

K 11.12 Marek Schapel. Väärtuspõhine õppekava 2

N 12.12 Direktsiooni info

R 13.12 Anne Teigamägi. Säästev areng

DIREKTSIOONI KIITUS

Indrek Peil ja kogu abiliste vägi: Viljar Aro, Anu Ausmees, Mari Ausmees, Aado Haandi, Sirje Kreisman, Arne Loorpuu, Andreas Noor, Mia Rand, Marek Schapel, Raili Tamm, Anne Teigamägi, Diana Õun, 96. lennu kabareetrupp, SYGla ja Õpilaskodu pere — Minateaduspäevade korraldamise eest.

GEENIUS MEIS KÕIGIS

David Shenki raamat muudab meie arusaamu geneetikast, talendist ja IQ-st. Selliste mõtetega oli sobiv avada Saaremaa Minateaduspäevi, sest just nendel, kel on kõrged eesmärgid ja kes tahavad avardada oma piire, oleks vajalik teada, et piire praktiliselt polegi.

Raamatust selgub, et kasvatusel on ehk veelgi olulisem roll, kui seni oleme arvanud. Lapsevanemad ja eakaaslased mõjutavad meie järglasi erineval moel. Lapsevanemad on olulised hariduse, distsipliini, vastutustunde, korralikkuse ja ligimesearmastuse teemades ning õpetavad, kuidas autoriteetidega läbi saada. Eakaaslastelt aga õpitakse rohkem koostööd, suhtlemisuskust ja populaarsuse saavutamise teid. Seega ei saa vanemad kaugeltki kõige eest vastutada, aga autor annab siiski neli olulisemat näpunäidet, kuidas oma laste edukaks saamiseks abiks olla:

1. USU — anne ei ole vaid väheste valitute privileeg; õige õpetamisviisi ja järjekindlusega võib silmapaistvate tulemusteni jõuda igaüks. Kindlasti on vajalik ka vanemate usk oma lapsesse.

2. TOETA, AGA ÄRA LÄMMATA- vanem ei tohi kasutada kiindumust autasuna edusammude eest ega karistusena ebaõnnestumiste eest.

3. PÜSIVUS VIIB SIHILE- Albert Einstein on öelnud: „Asi ei ole selle, et ma eriti taibukas oleksin. Ma lihtsalt tegelen probleemidega kauem“. Selgub, et kannatlikkust saab õpetada ja reeglina on kannatlikud lapsed hilisemas elus edukamad nii akadeemilistes tulemustes kui ka sotsiaalsete ja isiklike probleemide lahendamisel.

4. LEPPIGE EBAÕNNESTUMISEGA - vanemad ei peaks laste jaoks asju liiga lihtsaks tegema. Selle asemel tuleks neil lastele üha uusi väljakutseid luua ja nendega toimetulemist jälgida. Inimese areng toimubki vaid probleemide lahendamise ja ebaõnnestumiste silumise kaudu.

Autor väidab, et geneetiline mõju ei ole iseenesest midagi ettemääratud, vaid see on pidev dünaamiline protsess, mis sõltub keskkonnamõjudest. Raamatut lugedes kipub saama veelgi selgemaks, et „töö tegi ahvist inimese“ ja et eestlased teadsid kogu raamatu sisu juba

Tammsaare aegadest - „tee tööd ja näe vaeva, siis tuleb armastus“. Tegelikult võime saada kuitahes targaks, tugevaks, edukaks või õnnelikuks - igaüks meist. Sõltub vaid meie eneseusust ja töökusest, meie vanemate usust ja õigetest kasvatusviisidest ning keskkonnast, kus elame (sõbrad, kool, ühiskond).

Uskugem siis!
Rahulikku jõuluootust!

Viljar Aro, koolijuht

ESIMENE ÜLE-EUROOPALINE ŠOKOLAADIPÄEV

05. detsembril on kõigil soovijatel võimalik Saaremaa Ühisgümnaasiumis anda oma allkiri petitsioonile, mis nõuab šokolaaditootmise muutmist inimsõbralikumaks.

Kui ka Sina soovid anda allkirja, võitlemaks laste orjatöö vastu kakaoistandustes, siis anna oma allkiri ruumis 317 (Merike Kuldsaar), ruumis 310 (Merje Oopkaup), ruumis 115 (Anne Teigamägi) või ruumis 210 (Ruta Kelt).

SAAREMAA MINITEADUSPÄEVAD

NOSTALGIAÕHTU

10.detsembril kell 20.00 SÜGi aulas

NOSTALGIAÕHTU

Kreveralalt "MONO-MONOLOOGID"

Kreputlastelt "ISEGI HIRMU VÕIB TAHTA TUNDA"

Sissepääs tasuta

UUT KIRJANDUST RAAMATUKOGUS

DVD sarjast: Eesti lastefilmid:

1. Naksitrallid; 2. Lammas all paremas nurgas; 3. Vares ja hiired, Jõehobu Jõksu lood, Teatriporgand jne; 4. Tom ja Fluffy; 5. Ruudi; 6. Priit Pärn: Kas maakera on ümmargune, Kolmnurk, Aeg maha, Eine murul jne. 7. Karoliine hõbelõng (Eesti Ajalehed, 2013)

ÕPPEKIRJANDUS:

T. Kiveste Ilus emakeel : 3. klassi eesti keele õpik. 1. osa (Koolibri, 2013)

L. Lepmann Matemaatika 9. klassile. 1. osa (Koolibri, 2013)

ILUKIRJANDUS:

V. Luik Kogutud luuletused 1962- 1997 (Viivi Luige koostatud kogumik) Tänapäev, 2011

A. Kivirähk Liblikas (romaan Eesti teatrielust 20.saj. algul ja rahvusteatri «Estonia» sünnist, keskseks tegelaseks on noor näitleja ja tantsija Erika Tetzky) Varrak, 2013

A. Kivirähk Vassiljev ja Bubõr ta tegid siia... (Kivirähk kirjutas näidendi 2010. aastal Eesti Draamateatri hoone 100. juubeliks) Eesti Draamateater, 2010

A. Kivirähk Kevadine Luts - näidend kahes vaatuses (näidend on kirjutatud Oskar Lutsu 125. ja „Kevade“ ilmumise 100. aastapäeva tähistamiseks) Eesti Draamateater, 2012

D. Vaarik Praktikaaruanne (tegeliku elu sündmustel põhinev kiires tempos retk läbi 1990. aastate Eesti ajalehe- ja raadiotoimetuste, mis samas on ülimalt naljakas kui ka lohutamatu kurb) Daniel Vaarik, 2012

J. Tamm Minu Keenia : Rääkimata lugude maa (paarkümmend lugu, mis Keenias vabatahtlikuna töötades autorit kõige rohkem puudutasid) Petrone Print, 2012

LASTE- JA NOORTEKIRJANDUS:

H. Vilep Liisu ja hullumaja puhvet (A-Disain, 2010)

J. Vaiksoo Supipotikarneval (muhe luuleraamat, mis 2012. a valiti üheks parimaks lasteraamatuks) 2012

I. Tomusk Kriminaalne koolipapa : viienda A kriminalistid (Tammerraamat, 2013)

M. Keränen Professor Must : salaselts Rampsu viies juhtum (sari Eesti laste krimka) Keropää, 2013

T. Parvela Ella ja sõbrad 1. (lustakates lugudes saad sõbraks Ella ja tema klassikaaslastega) 2013

M. Kunnas Salapärasuste käsiraamat (raamat sisaldab nõuandeid kummitustega kohtumiseks ja muu viirastusliku tegevuse tarbeks: vee- ja metsahaldjad, kuutõbised, draakonid, muumiad, kollid, päkapikud, ufod, vampiirid, zombid jne. Võid end testida, kas oled täitsa zombi või hoopiski võlurite võlur!) 2013

R. Made Reisipauna koletore reis (rohkete piltide ja fotodega raamat sisaldab kunstmuinasjutu laadis reisijutte ning äratav noores lugejas reisi- ja geograafiahuvi ning soovi avastada maailma) Argo, 2008

E. H. Sits Mooni Eestimaa raamat (Mooni käib tiiru Eestimaa kõigis 15 maakonnas ning jutustab, mida huvitavat ta Eestimaa kaunite kohtade, inimeste ning looduse ja loomade kohta teada sai) Argo, 2013

M. Suitso Hobusehullud (üksik ja tõrjutud tütarlaps leiab uue kooliaasta alguses ootamatu hobi

– hobused ja ratsutamise, millega kaasneb hulk seiklusi, uusi sõpru ja vaenlasi ning isegi armumine.

Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja kirjastuse Tänapäev 2012.a noorteromaanikonkursi teine koht) 2013

K. Kivirüüt Okultismiklubi 2. Inglitel puudub huumormeel (raamatus jätkuvad Vana-Kuuste okultismiklubi paranormaalsed seiklused) Tänapäev, 2011

J. Green Süü on tähtedel (põrgulikult naljakas, enneolematu, rõõmu täis tohutult kurb raamat) Pegasus, 2013

Uudiskirjanduse kohta leiate infot raamatukogu andmebaasist
RIKSWEB <http://192.168.0.5/riksweb/>

livi Vikat, raamatukogu juhataja

OMALOOMINGU LEIUNURK

Missugune on õpilasesõbralik kool?

Minu arvates on õpilasesõbralik kool kõigi laste unelmate kool, kus ei pea üldse õppima, aga minu jutt selline ei tule. Minu arvates võiks esimene asi olla see, et hindeid pannakse täpsete punktisüsteemide järgi, et õpilastel oleks kohe teada, kui palju nad peavad pingutama, et näiteks nelja kätte saada, sest siis õpilased võib-olla pingutavad rohkem.

Järgmine asi võiks olla see, et lift võiks üldse olemata olla, sest siis õpilased ei liigu üldse trepist käies. Jala trepist minnes jõuab tegelikult kiiremini järgmistele korrustele kui liftiga, sest lifti peab nii kaua ootama, kuni see üldse jõuab sinu korrusele.

Kolmas asi võiks olla see, et muusika- ja kehalise tund võiksid olla valikained, sest mõnel inimesel ei ole kohe vastavat annet ja siis ei oleks üldse ilus see hinnete rida.

Neljandaks võiks olla talvel suusatamisõpetus algajatele ja edasijõudnutele, sest paljud tahaksid osata suusatada, aga ei julge küsida. Siis oleks nagu gruppide kaupa, et kõik saaksid õppida.

Viies asi võiks olla see, et õppida antakse piisavalt, aga mitte üleliia, sest ei tohiks olla niimoodi, et laps lihtsalt ei jõua õpitud kontrolltööks, luuletust pähe saada ja siis veel tunnikontrolliks ka veel õppida. Sellepärast jäävadki paljud asjad õppimata!

Ma arvan, et selline võiks olla õpilasesõbralik kool.

Käthriin Steinberg, 5.B

Missugune on õpilasesõbralik kool?

Kindlasti on paljude meelest õpilasesõbralik kool selline, kus ei pea õppima. Minu meelest on aga haridus tähtis ja sellepärast tahangi omi mõtteid kuuldavaks teha.

Tunde võiks olla muidu sama palju kui praegu. Päris suur muutus võiks olla näiteks see, kui muusikakool ja mingi osa spordikeskusest koliksid ka tavakooli (siis on lihtsam ringides käia). Koolis võiks olla ka bassein nagu KGs. Õues on väike park, kus saab vahetundide ajal mängida. Tavalised vahetunnid võiksid olla viis minutit pikad ning see 10 minutit, mis üle jääb, läheb söögivahetundi nii, et on võimalik normaalselt lõpuni süüa ja peale seda võib mängida õues koolipargis. Kui juba söögivahetunnist rääkida, siis võiks toit olla veidi parem. Mulle ei meeldi see kord, et tasuta saad ainult kleepjaid kartuleid ja RAFINEERITUD kala, aga kui sul on kaasas paar eurot, saab ahjukartuleid, lasanjet või mõnikord isegi ribiliha. Euroopa Liit võiks toetada nii palju, et saab ka parema toidu tasuta.

Igal kuul võiks valida välja igast vanuseastmest kuu parimate hinnetega õpilase ja siis neid kõiki premeerida, näiteks mingil päeval tema lemmiklugu kellahelinaks.

Oleks tõesti tore, kui ma sellises koolis käiksin.

Vootele Mets, 5.B

Õppetund

Teet seletas Mardile ruutjuurt. Mart ei saanud Teedu jutust vähimalgi määral aru. Kui Teet jällegi Mardi käest küsis, mis ta ennist oli rääkinud, siis oli Mart pigis. Ei lausunud ta musta ega valget. Lõpuks, kahetunnise õpetamise peale, läks Teedul kops üle maksa ning käratas: „Nagu hane selga vesi!“ Mart lubas küll homseks kõik selgeks saada, kuid Teet ei usaldanud teda. Ta võttis jalad selga ning trampis välja.

Õhtul magama minnes mõtles Mart, et vanasõna küll ütleb, et uni ei anna uuta kuube, kuid võiks siiski proovida. Ta viskas mata õpiku padja alla ja kobis voodisse. Enne uinumist mõtles Mart küll veidi korrata – töö kiidab ju ikkagi tegijat – kuid jäi enne mõtte teostamist magama.

Öösel nägi Mart väga imelikku und. Tema unne oli tulnud Teet, kes seal käras temaga ja rääkis: „Mida külvad, seda lõikad!“ Andis siis veel Mardile pastaka ja vihiku ning käskis 50 korda kirjutada: kes ei tööta, see ei söö. Seda Mart enam välja ei kannatanud, ta ärkas üles, krahmas oma õpiku ja kukkus tuupima. Kordamise ajal meenus Mardile üks Teedu räägitud vanasõna: ükski meister ei kuku taevast. Alles nüüd mõistis Mart selle tähendust! 📖

Vootele Mets, 5.B

